

Upprättad: 2024-03-26
Diarienummer: SN.2024.18

Socialnämnden

Revidering av matavgifter inom socialnämndens område samt framtida kostförsörjning

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige besluta att:

1. Matavgifter enligt bilaga 1 *matavgifter 2024: socialnämnden* antas.
2. Socialnämnden samt barn- och utbildningsnämndens uppdras att gemensamt utreda framtida kostförsörjning för ökad effektivitet samt sänkta kostnader. Uppdraget ska återrapporteras till kommunstyrelsen.
3. Socialnämnden får i uppdrag att utreda om en subventionerad lunchavgift på Träffpunkten är i enlighet med gällande lagstiftning.
4. Socialnämnden får i uppdrag att utreda Träffpunktens verksamhet i syfte att kunna erbjuda en utökad samlingsplats för målgruppen.

Sammanfattning

I arbetet med den årliga revideringen av taxor och avgifter inom socialnämnden uppmärksammades att de senaste årens prisutveckling inom livsmedel har påverkat inköpspriserna kraftigt och att såväl barn- och utbildningsförvaltningen som socialförvaltningen behöver höja avgiften för att kunna möta detta.

Ärendet om revidering av matavgifter inom socialnämndens område behandlades av socialnämnden den 28 februari 2024. Socialnämnden beslutade att återremittera ärendet och önskade att förvaltningen tydliggör hur föreslagna avgiftsnivåer påverkar nämndens ekonomi, hur kostnaden från kostenheten är framräknad samt om förslaget med en subventionerad avgift är i enlighet med lagstiftning.

Förvaltningen har utifrån detta samlat in ytterligare underlag som styrker behovet av en höjning av matavgifter enligt bifogat förslag. Förvaltningens förslag till nytt pris per matlåda är 75 kronor. Priset har även effekt för måltidskostnader inom särskilt boende där samma procentuella förändring (11,9 procent) sker. Detta innebär exempelvis en höjning av matavgift för mat inom särskilt boende från 3 864 kr/månad till 4 325 kr/månad.

Det finns ett behov av fortsatt utredning i flera frågor har identifierats och föreslås som vidare uppdrag till socialnämnden, se ovanstående beslutspunkter.

Bakgrund

I Gnesta kommun tillagas maten till vård- och omsorgstagare samt Träffpunkten av Kostenheten på Barn- och utbildningsförvaltningen. Barn- och utbildningsförvaltningen fakturerar socialförvaltningen för tjänsten. Socialförvaltningen fakturerar i sin tur vård- och omsorgstagare utifrån fastställda matavgifter som revideras årligen utifrån beslutad beräkningsmodell i kommunfullmäktige.

I arbetet med den årliga revideringen av taxor och avgifter inom socialnämnden uppmärksammades att de senaste årens prisutveckling inom livsmedel har påverkat inköpspriserna kraftigt och att såväl barn- och utbildningsförvaltningen som socialförvaltningen behöver höja avgiften för att kunna möta detta.

Ärendet om revidering av matavgifter inom socialnämndens område behandlades av socialnämnden den 28 februari 2024. Socialnämnden beslutade att återremittera ärendet och önskade att förvaltningen tydliggör hur föreslagna avgiftsnivåer påverkar nämndens ekonomi, hur kostnaden från kostenheten är framräknad samt om förslaget med en subventionerad avgift är i enlighet med lagstiftning.

Ärendebeskrivning

Revidering av matavgifter

För att hitta en lämplig nivå för höjning av matavgifterna behöver förvaltningen ta hänsyn till flertalet perspektiv.

- Barn- och utbildningsförvaltningen har till utredningen tagit fram ett beräkningsunderlag som visar att kostenhetens kostnad för framtagande av en matlåda är 85 kronor (inkl råvaror, personal, lokal, förpackning, maskinhyra, miljö & hälsa), se bilaga 2.
- En omvärldsbevakning av andra närliggande kommuner visar att priserna för en matlåda varierar kraftigt, från 52 kronor som lägst till 75 kronor som högst. Vad gäller priset för mat på särskilt boende varierar priserna i närliggande kommuner från 3 390 kronor som lägst till 5 157 kronor som högst. Organisationen för tillagning skiljer mellan kommunerna och hantering av kostnader har troligtvis behandlats olika.
- En höjning av matavgiften innebär även en effekt för vård- och omsorgstagares privatekonomi.

Förvaltningen bedömer att en höjning av matavgiften för matlåda från nuvarande 67 kronor är nödvändig för att möta de ökade inköpspriserna för livsmedel. Dock bedöms en höjning till 85 kronor utifrån barn- och utbildningsförvaltningens beräkningsunderlag leda till alltför stora privatekonomiska effekter samt ge en stor avvikelse i jämförelse med närliggande kommuner. Förvaltningens förslag till nytt pris per matlåda är 75 kronor. Priset har även effekt för måltidskostnader inom särskilt boende där samma procentuella förändring (11,9 procent) sker. Detta innebär exempelvis en höjning av matavgift för mat inom särskilt boende från 3 864 kr/månad till 4 325 kr/månad.

I Gnesta kommun tillagas maten till vård- och omsorgstagare samt Träffpunkten av Kostenheten på Barn- och utbildningsförvaltningen. Barn- och utbildningsförvaltningen fakturerar socialförvaltningen för tjänsten. Socialförvaltningen fakturerar i sin tur vård- och omsorgstagare utifrån fastställda matavgifter. Ärendet har beretts i samråd mellan förvaltningschef för socialförvaltningen och förvaltningschef för barn- och utbildningsförvaltningen. Socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden bör gemensamt uppdras att utreda framtida kostförsörjning för ökad effektivitet samt sänkta kostnader.

I bifogat förslag har matavgifterna inom daglig verksamhet samt dagverksamhet likställts. Avgifter för frukost, mellanmål och middag inom daglig verksamhet föreslås tas bort då dessa mål inte erbjuds.

Träffpunkten

Lunchkostnaden på Träffpunkten likställs med matavgiften för matlådan i ordinärt boende. För att förtydliga i framtida avgiftsjusteringar har lunchkostnaden lagts till i avgiftsbilagan.

I återremitteringen av ärendet önskar socialnämnden att förvaltningen utreder om subventionering av lunchkostnaden på Träffpunkten är i enlighet med lagstiftning. Frågan bedöms omfattande och kan inte hanteras inom tidsramen för detta ärende. Socialnämnden bör därmed få i uppdrag att utreda detta framåt.

Inom ramen för Träffpunktens verksamhet har förslag om att kunna vistas på träffpunkten övrig tid då det inte är lunch och särskilda aktiviteter samt ett förslag om att även kunna värma egen medhavd mat på Träffpunkten uppkommit. Socialnämnden bör utreda frågan vidare för att utreda hur verksamheten kan utvecklas i syfte att erbjuda en utökad samlingsplats för målgruppen.

Ekonomiska konsekvenser

Med anledning av att föreslagna matavgifter är lägre än kostnaden som kostenheten har för att tillaga maten uppstår det en kostnad. Det behöver utredas hur stor kostnaden är för socialnämnden. Kostnaden bedöms kunna hanteras genom att medel tillskjuts från den kommungemensamma reserv som finns att äska från. Efter att utredningen är färdig kommer ett ärende att beredas fram till kommunstyrelsen som

får ta ställning till äskningen för att kunna finansiera kostnaden som uppstår med anledning av föreslagna matavgifter.

Juridiska konsekvenser

Förslag om beslut innebär inga juridiska konsekvenser.

Konsekvenser för miljön

Förslag om beslut innebär inga konsekvenser för miljön.

Konsekvenser för barn

Förslag om beslut innebär inga konsekvenser för barn.

Konsekvenser för kommuninvånare

Förslag om beslut innebär förhöjd matavgift för vård- och omsorgstagare samt besökare på Träffpunkten.

Konsekvenser för näringslivet

Förhöjda matavgifter för vård- och omsorgstagare ger inga konsekvenser för näringslivet. Förvaltningen föreslår vidare utredning kring om det subventionerade lunchpriset på Träffpunkten är i enlighet med lagstiftning.

Överensstämmelse med kommunfullmäktiges framtidsplan och nämndens verksamhetsplan

Revidering av matavgifter sker i enlighet med budget i antagen framtidsplan och verksamhetsplan.

Bedömning

Förvaltningen bedömer att revidering av matavgifter inom socialnämndens område samt föreslagna uppdrag om fortsatta utredningar kan beslutas.

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse 2024-03-26
2. Bilaga 1. Matavgifter 2024: Socialnämnden
3. Bilaga 2. Beräkningsunderlag från barn- och utbildningsförvaltningen för tillagningskostnad matlåda

Sändlista

- Förvaltningschef socialförvaltningen
- Förvaltningschef barn- och utbildningsförvaltningen
- Kvalitetschef
- Enhetschef vuxen- och biståndsenheten
- Ekonomichef
- Förvaltningsekonom socialförvaltningen
- Utredare
- Kvalitetsteamet
- Avgiftshandläggare, Vuxen- och biståndsenheten

Lena Karlsson Leksell
Förvaltningschef

Agneta Kempe
Kvalitetschef